

RAPORT FINAL

privind

DISEMINAREA MATERIALELOR INFORMATIVE ELABORATE DE ARACIP,

**în vederea operaționalizării legislației privind asigurarea calității în
educație**

I.Introducere

Imediat după aprobarea prin lege a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/2005, privind asigurarea calității educației, respectiv după data de 13.04.2006, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar a elaborat un set de materiale informative privind noutățile legislative în materie de calitate în educație, cu următoarele titluri, în funcție de problematica abordată:

- **Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar-prezentarea instituției;**
- **Glosar – Termeni uzuali și relațiile dintre ei;**
- **Asigurarea calității educației – Întrebări frecvente și răspunsuri;**
- **Standardele naționale de evaluare;**
- **Autoevaluarea în cadrul spiralei calității;**
- **Sistemul de asigurare a calității – Elemente fundamentale;**
- **Proiectul de Dezvoltare Instituțională;**
- **Unde învață copilul meu – Minighid pentru părinți;**
- **Ghidul Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității;**
- **Afișe.**

Materialele informative-8 pliante, un ghid, seturi de 4 afișe A2, seturi de 6 afișe A3 - sunt într-o formă grafică deosebită și au fost diseminate cu titlu gratuit în fiecare unitate de învățământ preuniversitar de stat și particular din România.

Astfel, **Agenția Română de Evaluare și Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP)** a organizat și desfășurat, cu aprobarea MEdC, în perioada 04-14 septembrie 2006, o amplă acțiune de diseminare a materialelor informative menționate anterior.

Acțiunea a prevăzut întâlnirea experților ARACIP cu directorii unităților de învățământ cu personalitate juridică din întreaga țară.

Organizarea întâlnirilor a revenit fiecărui inspectorat școlar județean/al municipiului București.

Județele și municipiul București au fost repartizate, cf. criteriului geografic, în 4 zone, astfel:

- Zona I : Cluj, Sălaj, Satu-Mare, Bihor, Alba, Sibiu, Harghita, Mureș, Bistrița-Năsăud și Maramureș;
- Zona II : Timiș, Arad, Caraș-Severin, Mehedinți, Dolj, Olt, Argeș, Vâlcea, Gorj și Hunedoara;
- Zona III : Vaslui, Iași, Botoșani, Suceava, Neamț, Bacău, Vrancea, Brăila, Galați, Tulcea;
- Zona IV : Constanța, Ialomița, Călărași, Buzău, Prahova, Covasna, Brașov, Dâmbovița, Giurgiu, Ilfov, Teleorman și municipiul București .

II. Componentele acțiunii de diseminare:

Acțiunea de diseminare a materialelor elaborate în baza OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu completări și modificări prin Legea nr.87/2006 a prevăzut două etape distincte, la fiecare întâlnire organizată:

- Prezentarea materialelor informative (expunere susținută de derularea unor imagini Power Point) și dezvoltarea celor mai importante aspecte legislative;
- Dezbateri.

Demersul ARACIP a urmărit ca în absolut fiecare unitate școlară din sistemul de învățământ public și privat să fie diseminate informațiile și procedurile necesare înțelegerii și punerii în practică a sistemului de management și asigurare a calității.

Întâlnirile au oferit prilejul unui autentic dialog, fiind remarcată receptivitatea manifestată de directorii unităților de învățământ, care au răspuns în număr foarte mare invitației.

S-a remarcat preocuparea multor manageri școlari pentru implementarea sistemului de management al calității în unitățile de învățământ pe care le conduc, fapt dedus din întrebările adresate experților ARACIP.

III.Rezultatele diseminării

Puncte tari ale materialelor informative prezentate, precum și ale strategiei de diseminare:

- Materialele sunt bine organizate, întocmite, prezentate;
- Grafica este de excepție;
- A fost operaționalizată realist și eficient Legea nr.87/2006;
- Au fost adresate sfaturi utile pentru aplicarea prevederilor Legii nr.87/2006;
- S-a realizat contactul direct ARACIP - manageri ai organizațiilor furnizoare de educație;
- Anul școlar s-a deschis sub auspiciile Legii nr.87/2006, legea calității;
- A fost lansat în conștiința publică semnalul de începere a aplicării Legii 87/2006;
- Dialogul a accentuat responsabilizarea directorilor unităților de învățământ cu privire la implementarea unui sistem de management al calității în instituția pe care o conduc;
- Conducătorii unităților de învățământ, cu rol în conducerea operativă a Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității, au avut oportunitatea să clarifice aspecte importante în organizarea și funcționarea acesteia;
- Au fost promovate imaginea și principalele repere ale activității desfășurate de ARACIP, ca instituție publică, în subordinea Ministerului Educației și Cercetării, cu rolul de a realiza evaluarea externă a unităților de învățământ.

Puncte slabe ale materialelor informative prezentate, precum și ale strategiei de diseminare:

- Nu s-a alocat suficient timp pentru lectura și buna cunoaștere a materialelor informative, astfel încât discuțiile să fie mai bine documentate.

IV.Recomandări :

- Demultiplicarea acțiunilor cu scopul de dezbateră asupra legislației calității în educație;
- Realizarea unor prezentări în format Power Point despre instrumentele realizate de experții ARACIP, cu scopul de a fi puse la dispoziția directorilor pentru a le prezenta în școală;
- Realizarea de programe de formare a directorilor, a membrilor Comisiei de evaluare și asigurare a calității, precum și a inspectorilor de specialitate pe problematica evaluării și asigurării calității în învățământ;
- Realizarea de materiale informative adresate părinților și reprezentanților comunității locale.

V. Concluzii:

Întrebările adresate de directorii/managerii organizațiilor furnizoare de educație participanți la întâlnirea cu experții ARACIP (Anexa 1) au conturat *arii de interes* care definesc problematica asigurării calității educației. Au avut loc dezbateri pe marginea necesității unei reale opțiuni pentru calitate .

În acest sens, **finanțarea**, contextualizată în strategia descentralizării, s-a dovedit un subiect sensibil, dar frecvent abordat.

Legea nr.87/2006 lasă școlii libertatea de a alege modalitatea de remunerare a membrilor Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității, fapt care ar permite comunității locale să-și decline această obligație într-o direcție nedefinită (școala dispune de resurse limitate, depune eforturi să asigure condiții de funcționalitate).

Relația stabilită între descentralizare (deconcentrare) și calitate lasă loc temerii că implementarea managementului calității nu se va sincroniza cu momentul descentralizării.

Se poate înregistra gradul înalt de responsabilizare a managerilor în ceea ce privește importanța asigurării calității în unitățile de învățământ pe care le conduc.

Caracterul unitar al standardelor, aceleași pentru învățământul de stat și pentru cel particular, aceleași pentru autoevaluare și pentru evaluarea externă, a fost considerat un semnal pozitiv.

Anexa I

1. Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar – statut, raportul cu alte instituții, atribuții:

- * Care este diferența dintre ARACIP și CNEAIP?
- * ARACIP este independentă față de minister? De ce Agenția nu este *complet* independentă?
- * Cine eliberează diplome pentru unitățile autorizate/acreditate?
- * Când și conform cărei metodologii vor fi selectați evaluatorii externi?
- * Care este relația dintre ARACIP și alte agenții „concurrente”?
- * ARACIP realizează și activități de consiliere?

2. Relația descentralizare-asigurarea calității:

- * Sistemul educațional românesc va suferi mutații majore?
- * Implementarea managementului calității merge cu un pas înaintea descentralizării. Nu se va înregistra un ușor decalaj?
- * Ce abordare propune ARACIP pentru implicarea și responsabilizarea consilierilor locali?
- * Ce posibilități există pentru a-i atrage pe reprezentanții comunității locale în demersul de asigurare a calității în școală?
- * Ce înseamnă mai exact „factorii de risc”?

3. Formarea în domeniul asigurării calității în educație:

- * Cum se pregătește Agenția pentru formarea managerilor în calitate?
- * Vor exista cursuri de formare și pentru reprezentanții comunităților locale?

4. Finanțare:

- * Cine finanțează activitatea ARACIP? Dar a Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității?
- * Cine plătește evaluarea externă?
- * Participarea cadrelor didactice la activitatea Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității presupune un efort de timp și financiar. Există suport economic pentru acest efort?
- * Cum poate fi asigurată calitatea educației cu resurse umane debutante, remunerate la un nivel extrem de scăzut?
- * Ce evoluție vor cunoaște taxele pentru autorizația de funcționare provizorie, respectiv pentru acreditare a unităților de învățământ particulare?

5. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității:

- * Raportul dintre *managerul* organizației furnizoare de educație și *Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității* nu este foarte clar definit în lege.

* Raportul dintre *Consiliul de Administrație* și *Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității* (în special în școlile mici) nu este clar precizat.

* Pentru *învățământul profesional și tehnic*, nu ar fi mai bine ca reprezentantul părinților să fie înlocuit de un reprezentant al agenților economici potențial/real angajatori?

* Activitatea *Comisiei pentru evaluare și asigurarea calității* se desfășoară de asemenea manieră încât să acopere *toate* aspectele demersului instructiv-educativ din școli?

* Dacă directorul este *coordonator*, membrii comisiei mai pot fi obiectivi?

* Cum se va proceda pentru alegerea membrilor *Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității*, dacă există cadre didactice care predau la două școli?

* Cadrele didactice suplinoare pot face parte din *Comisia pentru evaluare și asigurarea calității*?

* De ce nu au fost invitați la acest dialog și membrii *Comisiei pentru evaluare și asigurarea calității*?

6 Standardele naționale de evaluare

* În ce măsură standardele elaborate au avut în vedere centrarea pe rezultate?

* Standardele sunt aceleași pentru învățământul de stat și pentru cel particular?

* Indicatorii calitativi ar trebui să fie mai „concreți”. De exemplu, „constituirea bazei de date a școlii” este prea general.

* Există în standarde vreun indicator care se referă la progresul elevului din momentul intrării într-un nivel de învățământ până în momentul ieșirii?

* Care este relația educație-instrucție stabilită în standarde?

* Trecerea operată în standarde de la nivelul de referință la cel de excelență este prea directă. Se simte nevoia unui stadiu de mijloc.

* Prea mulți indicatori de performanță.

* Unde se regăsesc, în standarde, observațiile în urma asistențelor la ore?

* Există criterii pentru învățământ special? Vor fi selectați evaluatori externi și profesori din învățământul special?

* Există standarde care să urmărească mișcarea elevilor, pentru unități în care procentul copiilor rromi depășește 50%?

* Există standarde specifice pentru licee vocaționale?

* Când demarează evaluarea, dacă standardele abia au apărut?

* ARACIP s-a gândit să traducă standardele în limbile minorităților?

* ARACIP va pune la dispoziție instrumente de evaluare?

7 Evaluarea internă și evaluarea externă:

* Care ar trebui să fie atitudinea manifestată de unitățile școlare față de alte agenții agreeate în viitor de MEdC?

* Care este termenul predării *Raportului de autoevaluare*?

* Cum vor ajunge *Rapoartele de autoevaluare* la ARACIP?

* Ce măsuri se vor lua, în funcție de Raportul de evaluare externă, mai ales în mediul rural?

* Conform căror criterii vor fi selectate unitățile de stat supuse evaluării?

* Vor exista modele pentru *Raportul de evaluare internă*?

8. Asigurarea calității în unitățile cuprinse în programe PHARE-TVET:

* Școlile cuprinse în PHARE-TVET pot fi direct acreditate?

* Există proiectul unei compatibilizări a celor 8 principii ale asigurării calității (PHARE-TVET) cu standardele elaborate de ARACIP?